

N:o 77.

Ank. till Riksd. kansli den 4 maj 1900, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om afgjutning i brons af vissa Riksdagen tillhöriga porträttreliefer och byster.

(R. A.)

Uti en af herr *J. Andersson* i Öhrstorp m. fl. inom Andra Kam-maren väckt, till statsutskottet remitterad motion (n:o 95) har anförts följande.

»I Riksdagens ego finnes en samling reliefporträtter och byster af framstående och bemärkta, numera till större antalet afidna riksdags-män, hvilka äro utförda af den kände skulptören *Sven Andersson*. Det beaktansvärda med denna samling porträtter är, att konstnären utan någon som helst ersättning skänkt densamma åt staten uteslutande af intresse att åt efterverlden bevara utseendet af mera framstående riks-dagsmän.

I anseende till det ringa utrymme, som förefinnes i nuvarande riksdagshus, hafva dessa porträtter måst inrymmas i ett litet afsides liggande rum, der antagligen många af Riksdagens ledamöter och än flere af den utanför Riksdagen stående allmänheten ej kunna erhålla tillfälle att taga denna i sitt slag värdefulla och enastående samling i betraktande. Det är emellertid antagligt, att i det nya riksdagshuset dessa i politiskt-historiskt hänseende värderika minnen af om foster-

landet förtjente män komma att beredas en för deras bevarande och hågkomst mera lämplig plats än den nu anvisade. Dessa reliefporträtter äro gjutna i gips, ett material icke blott i och för sig sjelf bräckligt, utan äfven synnerligen svårt att hålla i snyggt och vårdadt skick, hvarom den nuvarande samlingens utseende otvetydigt vittnar.

Det torde därför, synes oss, icke saknas skäl för Riksdagen att för framtida bevarandet af meranämnda porträtter anvisa ett förslagsanslag till så stort belopp, att kostnaden för deras gjutning i brons dermed kunde bestridas. Den härför erforderliga summan anses, enligt gjord beräkning och efter hvad upplyst blifvit, komma att uppgå till omkring 4,000 kr.

Genom beviljandet af detta anslag skulle Riksdagen icke blott hafva lemnat sitt fulla erkännande åt ett förtjenstfullt och konstnärligt arbete, hvilket utan någon kostnad kommit Riksdagen till godo, utan jemväl på ett värdigt sätt hafva sört för att bilderna, som förefinnas i samlingen, icke i framtiden gå förlorade.»

Motionärerna hafva på grund häraf hemställt, att Riksdagen ville bevilja ett förslagsanslag å 4,000 kronor, att ställas till riksgäldsfullmäktiges förfogande, för att de i Riksdagens ego varande, af skulptören Sven Andersson åt Riksdagen öfverlemnade reliefporträtter och byster af förutvarande riksdagsmän måtte blifva afgjutas i brons.

Enligt hvad utskottet inhemtat, utgöres den porträttsamling, hvarom i förevarande motion är fråga, af tillsammans 78 i relief modellerade medaljonger och 5 byster, samtliga utförda af skulptören Sven Andersson och af honom skänkta till Riksdagen. En vid detta utlåtande fogad förteckning lemnar upplysning om de riksdagsmän, nuvarande och afgångna, hvilka finnas i samlingen afbildade. Af dessa i gips framställda bilder skulle, enligt motionärernas förslag, porträtten af förutvarande riksdagsmän nu afgjutas i brons. Då i sammanhang härmed i motionen framhållits önskvärdheten af att en för dessa porträtt lämplig plats måtte till hågkomst af de afbildade personerna beredas i det nya riksdagshuset, har utskottet i frågan inhemtat yttrande af riksdagshuskomitén. Komitén har dervid upplyst, att ifrågavarande porträttmedaljonger och byster vore till storleken ojemna och i det hela något för små att väl lämpa sig såsom delar af den fasta dekorationen i det nya riksdagshuset, hvaremot desamma åtminstone till en del borde kunna användas såsom andra lösa konstföremål vid dekoration af åtskilliga lokaler inom byggnaden. Dock funne sig komitén för närvarande och innan arbetet å riksdagshuset fortskridit så, att den kunde

bilda sig ett tillförlitligt omdöme om bysternas rätta användning, svårigen kunna afgifva något yttrande, hvarpå ett beslut om afgjutning af desamma för Riksdagens räkning skäligen kunde grundas. — Hvad anginge kostnaden för den föreslagna bronsafgjutningen, borde densamma, enligt hvad komitén upplyst, beräknas till omkring tre gånger det af motionärerna förslagsvis angifna beloppet af 4,000 kr.

Såsom af det ofvan meddelade framgår, gifver riksdagshuskomiténs uttalande i ämnet ej något stöd för förslaget om ifrågavarande bilders afgjutning för uppsättning i det nya riksdagshuset. Med hänsyn vidare till det sätt, på hvilket oförmälda porträttsamling tillkommit, och då densamma icke, vare sig beträffande valet af de personer, som deruti upptagits, eller med afseende å bildernas konstnärliga värde och porträttlighet undergått någon opartisk och sakkunnig pröfning, anser sig utskottet icke hafva skäl tillstyrka bifall till den nu gjorda framställningen, utan hemställer,

att ifrågavarande, af herr J. Andersson m. fl. väckta motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 4 maj 1900.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Förteckning öfver Riksdagen tillhöriga, af skulptören Sven Andersson utförda porträtt af riksdagsmän.

Porträttbyster:

† P. A. Bergström,
 † F. F. Carlson,
 † M. Hallenborg,
 Peter Olsson,
 P. O. Reuterswärd.

P. A. H. Cavalli,
 † F. W. Dahl,
 † A. P. Danielson,
 † L. G. De Geer,
 † A. B. de Maré,
 Charles Dickson,
 C. E. Ekman,
 Oscar Ekman,
 F. von Essen,

Porträttmedaljonger:

Albert Anderson,
 Ola Andersson,
 † Sven Andreasson,
 † J. S. Axell,
 † C. Beck-Friis,
 Jöns Bengtsson,
 N. A. G:son Bennich,
 † P. A. Bergström,
 † D. G. Bildt,
 † F. T. Borg,
 † F. F. Carlson,
 † O. E. Carlsund,
 † C. E. Casparsson,

† W. Farup,
 A. H. E. Fock,
 O. H. Forssell,
 N. Fosser,
 † N. A. Fröman,
 A. Gumälius,
 † G. Hæggström,
 † M. Hallenborg,
 S. A. Hedlund,
 C. Herslow,
 † C. F. L. Hochschild,
 † P. O. Hörnfeldt,
 † Carl Ifvarsson,
 Samuel Johnson,
 Olof Jonsson,

† Lasse Jönsson,	† K. A. Ryding,
A. Key,	† H. O. Schönbeck,
R. M. Klinckowström,	† E. J. Sparre,
† G. Lagerbjelke,	N. G. A. Sparre,
† Carl Anders Larsson,	† G. H. Stråle,
† Liss Olof Larsson,	† A. N. Sundberg,
B. A. Leijonhufvud,	C. G. A. Tamm,
† I. Lyttkens,	H. P. P. Tamm,
G. W. L. Lönegren,	† O. R. Themptander,
† J. Mankell,	† E. Thomasson,
† C. A. Mannerskantz,	† C. J. Thyselius,
† R. Montgomery-Cederhielm,	† C. G. af Ugglas,
† Sven Nilsson,	† C. F. Wærn,
Ola Bosson Olsson,	Isak Wallberg,
F. W. von Otter,	† A. O. Wallenberg,
N. A. H. Palmstierna,	† A. Th. Wallenius,
Anders Persson,	E. M. P. von Vegesack,
A. R. F:son Posse,	G. Wennerberg,
† A. W. Roos,	P. S. Wieselgren,
† Abr. Rundbäck,	Olof Wijk.
† Jöns Rundbäck,	